

Nowiny Raciborskie

Pismo dla ludu polsko-katolickiego.

»NOWINY RACIBORSKIE« z bezpłatnym dodatkiem »Gość Świąteczny« wychodzą trzy razy w tygodniu, w Poniedziałek, Środę i Piątek. Kosztują na kwartał na pocztę 1 markę 50 fen., z dostarczaniem w domu przez listowego 1 markę 74 fen. Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 25 fen. od jednolatomowego wiersza drobego w dziale ogłoszeń, a 1 marki od dwulatomowego wiersza reklamowego.

Miejsce regulowania rachunku w Raciborzu. — W razie konkursu lub sądowego ścigania należności wszelki rabat ustaje.

Szczucie gazet niemieckich na Polaków.

1. Urzędowy organ rządów niemieckiego i pruskiego »Vorwärts« i »Berliner Tageblatt« podają wiadomość niemieckiego biura »Telegrafen-Union«, że dnia 30. grudnia w Bytomiu odbyło się posiedzenie Polaków z wszystkich trzech zaborów i że na posiedzeniu uchwalono uzbrojenie radykalnych wywołów.

Komisariat dla Śląska Naczelnej Rady Ludowej donosi nam, że wiadomość gazet niemieckich jest nikczemną plotką, bo zebrania takiego nigdy nie było, a do uzbrojenia jest potrzebna broń, której nie mamy, a której nie można z palca wyssać jak oszczerstwa, które z palca wyszła »Telegrafen-Union«, a które parazyt ogłosili niemieckie gazety.

2. »Kattowitzer Zeitung« ogłasza w numerze z 3-go stycznia, że na wiecu w Rożdżeniu uchwalono rozbrojenie »Grenzschutz«. Wiadomość tę ogłasza Rada żołnierzy w Rożdżeniu plakatami publicznie.

W imieniu prawdy stwierdzamy, że takiej rezolucji ani nie podano pod głosowanie ani nie polecono. Zalił się tylko jeden mówca, że uzbrojeni żołnierze »Grenzschutz« wtargnęli do składu polskiego, by gwałtem usunąć orzełka polskiego z okna wystawowego. Zanlechano tego na żądanie Rady robotników, ale zato w nocy żołnierze — na to mamy świadka, który to widział — wybili owe okno wystawowe. Ze taki »Schutz« jest zbyt cenny, to każdy przyzna.

Te wiadomości gazet niemieckich są nie tylko zmyślane, ale publikuje się tego rodzaju brednie, by na Górny Śląsk jeszcze więcej »Schutzów« przysłać. My Niemcom tylko polecić możemy, by haniebnym pogrom »Schutz« na Polaków w Lublińcu ogłosili.

Donosimy dalej, że w powiecie oleskim za katolickim księdzem żołnierz »Schutz« wołał »Katholischer Lump«.

Ze sobie lud wobec takich zażyć życzy, by te »Schutze« wycofano i uszczęśliwiono nimi Berlin, gdzie już wiele nieporządku narobić nie mogą, to jest rzecz jasna.

3. »Breslauer Morgenzeitung« z dnia 4-go stycznia donosi, że Spartakusy i Polacy podburzili

robotników tak, że robotnicy obili urzędników kopalnianych.

Na polskich wiecach nikt do gwałtów nie podburza, ale wzywa się lud do zachowania spokoju.

Niemcom zaś i żydowskiej »Breslauer Morgenzeitung« zaręczamy, że my Niemcom powodu do krwi rozlewu nie damy, chociaż sobie tego widocznie niektóre gazety niemieckie życzą. Ponieważ pogromu na Polaków nie mogą osiągnąć podaniem prawdy, posługują się kłamstwami.

My spokojnie oczekujemy naszej wolności od konferencji pokojowej i zostaniemy spokojni, chociaż nam próbuje się to uniemożliwić.

Paderewski w Warszawie.

Od kilku dni Warszawa w niesłychanym napięciu oczekiwała przybycia Paderewskiego, »pierwszego obywatela Polski«. W dzień Nowego Roku rano o godz. 9 nadeszła oficjalna zapowiedź, że Paderewski w towarzystwie żony i oficjalnej misji angielskiej zjeżdża w nocy do Warszawy. Na wieść tę zawrzało w całym mieście.

Natychmiast pojawiły się na wszystkich rogach ulic, placach, większych domach itd. odezwy, wzywające do tłumnego powitania wielkiego wodzowskiego Polaka, a do południa Warszawa cała promieniowała w blasku mroźnego słonecznego dnia, tysiącami sztandarów polskich i koalicyjnych, barwnie przystrojonych balkonów itp. Pod wieczór tysięczne rzesze zaczęły płynąć ku stacyi kolei warszawsko-wiedeńskiej, Alei Jerolimskiej, Nowemu Światowi, pod Bristol. Nieprzebrane rzesze skupiły się około godz. 10 na drodze wiodącej z dworca do hotelu Bristol. Utrzymane w karnym ordynku przez straż obywatelską torowały drogę rozmaitym i niezliczonym delegatom Warszawy, prowincyjnej całej Polski. Miasto gorzało od powodzi świateł i lampionów a obrzymie łańcuchy pochodni nadawały nocnej uroczystości charakter wysoce podniosły.

O godz. 10 min. 50 zajeżdżał pociąg na stację. Nastąpiło powitanie dostojnych gości przez przedstawicieli naczelnika państwa, rządu i miasta, a z pierś dziesiątek tysięcy ludzi rozległy się okrzyki: Niech żyje Paderewski! Niech żyje koalicya!

Państwo Paderewscy z prezydentem miasta Drzewieckim, pułk. Wade, przez szpaler delegacji podążyli do salonu. — po drodze chyliły się przed nimi sztandary. Orkiestry grały hymn polski, angielski i amerykański. Na twarzy mistrza widoczne było głębokie wzruszenie. — stał w skupieniu. Gdy okrzyki ucichły, przemówił imieniem Warszawy prezes rady miejskiej p. Ballński, witając gości. — Następnie przemawiał prezydent miasta Drzewiecki po angielsku, po nim przemawiał delegaci.

Na przemówienia odpowiedział Paderewski, wskazując między innymi cele, do jakich dąży naród polski. Pragnie on — wywołał mistrz — wszystkich ziem polskich i wszystkiego, co było polskie, jest i będzie, z morskiem wybrzeżem Gdańskiem, ze Lwowem i Wilnem. Jest tylko jedna Polska Wielka i taka mieć chcemy i mieć musimy. Przychodzę do Was z daleka — przychodzę, jak przystało Polakowi z zamorskich krajów; przybywam od polskich brzegów, od Gdańska i kolebki polskiej, Poznania. Wielki jest duch w Wielkopolsce. W Poznaniu zgoda i gotowość do ofiar może świecić przykładem. Tam jest poczucie obywatelskie. Jest ofiarności do samozaparcia. Świecić oni mogą przykładem. Po dwakroć od swoich przychodzę. Przez cztery lata pracowałem wśród czterech milionów Polaków, których dola i niedola za Ocean wygnana. Dobry to lud. Od niego wyszły pierwsze datki na ofiary wojny w Polsce. On pierwszy wołał o niepodległość, całą i zjednoczoną Polskę, z dostępem do morza i z Gdańskiem. U nich to powstała pierwsza armia polska. Od tych czterech milionów Polaków, wiernych Ojczyźnie, składam pokłon i pozdrowienie. Od swoich przychodzę do swoich, bo jestem wasz. Przyjeżdżacie mnie z upokarzającą wspaniałością, niby wodza narodu, a ja mam tylko najkorniejszy jego sługa. Włec winien jestem Wam posłuszeństwo i szczerść. Nie przyszedłem po dostojenstwa, sławę i zaszczyty, lecz tylko służyć, ale nie jakiemus stronnictwu.

Dziś nie pora na stronnictwa, stronnictwo jest jedno: Polska. Szanuję wszystkie stronnictwa, lecz nie należę i nie będę należał do żadnego. Wobec tej grozy na Wschodzie każdy syn tej ziemi ma prawo być tylko Polakiem. Żadne stronnictwo Ojczyzny nie odbuduje. Odbudują ją wszyscy, a główna podstawa, to robotnik i lud. Niech żyje lud polski i robotnik polski. Niech żyje Polska wolna.

SOBOWTÓR GRIFFITHA

POWIEŚĆ Z ANGIELSKIEGO.

77

(Dokończenie).

Latem zbliżało się ku końcowi, gdy nadeszła nareszcie wiadomość, iż pani Pemberton z pasierbicą swoją miały na pokładzie okrętu »Albatros« przybyć do portu angielskiego Plymouth.

Uplynieło znowu kilka tygodni w napiętnym oczekiwaniu, aż pewnego dnia nadeszła smutna wieść, iż »Albatros« podczas burzy na Oceanie zatonął, pani Pemberton zginęła wraz z wielu innymi, a cudownym sposobem pozostała przy życiu tylko Ida wraz ze swoją pokojownicą.

Griffith ze swoją siostrą podążyli do Plymouth na przyjęcie pozostałej sieroty, która, zapadłszy po przebytych cierpieniach w chorobę, przez długie miesiące walczyła między życiem a śmiercią. Młodość jednak ostatecznie zwyciężyła, a Ida, powróciwszy do zdrowia, znalazła troskliwą opiekę i gościnne przyjęcie w domu swego wuja, w Andrei drugą siostrę.

Wśród złotej młodzieży londyńskiej pierwszą rolę odgrywał tak w salonach gry, jak i kabaretach pe-

wien Australczyk, który, przedstawiając się wszędzie jako mister Durant, uchodził za bardzo bogatego człowieka i jako taki nadawał ton przy hulajkach, rozrzucając złoto garściami. Do jego najbliższych przyjaciół zaliczał się młody Klemens Kindersley, który, skosztowawszy raz szumnego życia, nie znalazł granic ani miary i, niepomny na namiętności i bzy swej siostry Magdaleny, brnął coraz więcej w błoto. Na życie hulaczce nie starczyła pensja, wyznaczona przez ojca, ani zapomogi udzielane w ukryciu przez kochającą siostrę, a idąc za podszeptami swego nowego przyjaciela Duranta, puścił się na fałszowanie węgla i byłby może jeszcze gorzej skończył, gdyby zdrowie, nadwądlone nocnymi hulajkami, nie pokoczyło tamy jego wybrykom. Dopiero, gdy go choroba powaliła na łóżko boleści, rozpoznał zdrożność i bezcelowość swego życia, a jedyną jego pociechą było, że uryskawszy przebaczenie straszanego ojca i kochającej siostry, w ich objęciach pozostał się z tym światem.

Gorzej poszło jego złemu duchowi, Durantowi, którego pewnego dnia pochwycono na gorącym uczynku, gdy próbował włamać się do banku Kindersleya i Sp. W toku śledztwa wykazało się, iż Durant a Dale, który swego czasu na młodociane serduszek Idy zarzucił swe sieci i zdołał sobie przejściowo zjednać jej skłonność, — był jedną i tą samą osobą. Oprócz tego miał on jeszcze inne grzechy na swym sumieniu, za które skazany na ciężkie więzienie, poszedł pokutować w głębi kopalni Nowej Zelandyi.

A dziwnym zrzędzeniem losu byłby mikczemnik o mało co nie popchnął w nieszczęście młodego Griffitha Dwarrisa, do którego był podobnym niby dwie krople wody, tak, że go sobowtórem Griffitha powszechnie zwano. Przy włamaniu do banku jeden z świadków wziął też Griffitha za zbrodniarza i gotów był zeznanie swoje przed sądem przysięgą zatwierdzić. Dopiero, gdy mu sędzia obu przed oczy stawiał, poznał swój błąd i za swoją nierozwagę Griffitha serdecznie przeproszał.

Łatwo się domyślić kądca historii. Naprawdę tak się Griffith ze swą miłością do nadobnej Magdaleny. Oko kochającej kobiety poznało szybko tajemnicę jego serca i nie potrzebowałby dopiero pośrednictwa Andrei, aby dwa kochające serca skojarzyć. Stary Kindersley po utracie syna przywiązał się do prawego młodzieńca, a poznawszy się na jego zdolnościach, zrobił go swoim wspólnikiem. Odnajd szczęście osiadło w murach zamku Kindersleyów.

Ida Pemberton, która tylko przelotnie i więcej z przekory dla swej macochy zadurzyła się w łowcy posagu Dalem, szybko uleczyła się ze swej słabości i znalazła szczęście przy boku szlachetnego lorda Barra.

Tylko młoda Andrea czeka jeszcze na swego wybrańca, lecz i to nie byłoby długo potrwa, jak się z nią Ida i Magdalena o to chętnie przekłamażają.

zjednoczona, cała, z dostępem do morza, z Udańskiem.

Po przemówieniu Paderewskiego w krótkich słowach podziękował za przyjęcie pułkownik angielski Wade, poczem wśród niemiłkających okrzyków radości i szczęścia odbył się tryumfalny pochód wielkiego orędownika Polski. Jak huk orkanu rozchodzący się głosy stusycylnych mas po wszystkich dzielnicach miasta. Tryumfalny pochód otwierał szwadron ułanów polskich, za którym szła piechota wojsk polskich w kolumnie szturmowej; a potem dziesiątki tysięcy strazy obywatelskiej, delegacje, korporacje młodzieży, instytucje. Za nimi misya amerykańskich dziennikarzy, oficjalna angielska misya wojskowa i we wspólnym samochodzie państwo Paderewscy. Na widok tego autobusu uniesienie tłumów dochodziło do ostatecznych granic. Po obu stronach autobusu na koniach straż honorowa.

Wśród niemiłkających okrzyków i oklasków posuwał się pochód w stronę Krakowskiego Przedmieścia pod hotel Bristol. Tam zamieszkali pp. Paderewscy i angielska misya dyplomatyczna.

W sobotę wieczorem wyjechał Paderewski do Krakowa, skąd wraca w środę lub czwartek z powrotem do Warszawy.

Z Warszawy.

Po przyjeździe Paderewskiego do Warszawy zebrał się przedstawiciel stronnictw dla uregulowania sprawy utworzenia rządu narodowego.

Jednymyślnie wyrażono przekonanie, że rząd obecny powinien ustąpić na rzecz rządu narodowego, wyłonionego ze wszystkich stronnictw.

Niezwłocznie po naradzie Paderewski udał się do komendanta Piłsudskiego z propozycją dokonania reorganizacji rządu w powyższym duchu.

Konferencja ta wszakże nie doprowadziła do żadnego wyniku. Komendant Piłsudski propozycję utworzenia rządu narodowego odrzucił. Zatem nadzieja, że pośrednictwo meża, tak czczonego w Polsce i tak wysoko stojącego ponad starcami partyjnemi, jakim jest Paderewski, spowoduje pomyślny przełom w poglądach komend. Piłsudskiego na warunki rządzenia w Polsce, okazała się, niestety, złudna.

Zamach na rząd warszawski.

Tak zw. „biała gwardya“ z księciem Sapieha na czele urządziła zamach na obecny rząd warszawski. W nocy na 5-go stycznia prezes ministrów Moraczewski i minister spraw zagranicznych Wasilewski konferowali w Belwederze u komendanta Piłsudskiego. Ministrów tych aresztowano w drodze, gdy wracali z konferencji do swych mieszkań. Jednocześnie aresztowano generała Szeptyckiego, którego zatrzymano w hotelu „Bristol“. Wkrótce został jednak przez wartę uwolniony. Aresztowanych ministrów umieszczono w lokalach gazety „Rozwój“. Dokonano także zamachu na ministra spraw wewnętrznych Thugutta, do którego dano ognia w jego mieszkaniu. Kula wprawdzie chybiła, strzał atoli oparzył Thugutta twarz. Inna grupa spiskowców udała się do Belwederu i usiłowała aresztować naczelnika państwa Piłsudskiego, co się jednak nie udało. Piłsudski aresztował sprawców. Zamach więc się nie udał. Piłsudski wypuścił aresztowanych oficerów spiskowców na wolność. Wskutek zamachu obstrzono posterunki wojskowe i gmachy rządowe otoczone kordonem żołnierzy.

Misya angielska w Warszawie.

Przewodniczący misji angielskiej, pułkownik Wade przybył do Warszawy w celach zasięgnięcia informacji. Pułkownik Wade złożył wizytę ministrów spraw zagranicznych Wasilewskiemu.

Zaburzenia w Berlinie.

O wypadkach w Berlinie dochodzą następujące szczegóły:

(WTB.) Nowomianowany prezydent policyi miasta Berlina Ernst, oraz komendant miasta, porucznik Fischer, udali się w niedzielę do zruconego w sobotę z urzędu prezesa policyi Eichhorna, aby przejąć od niego sprawy tego urzędu. Eichhorn jednakże oświadczył im, że mianowany został przez Radę wykonawczą i tylko na rozkaz tejże rady złoży. Tymczasem rozpoczęła się olbrzymia demonstracja spartakusów i socjalistów niezależnych, podczas której zburzono lokale redakcyjny i drukarni „Vorwärts“ oraz zajęto biuro Wolffa i kilka gazet. W następstwie tego rząd zaważwał swych zwolenników do przeciw-demonstracji na poniedziałek. Tymczasem przed gmachem rządowym gromadziły się wciąż nowe tłumy, wykrzykujące głośno swe oburzenie z powodu terrorystycznego postępowania spartakusów. W kilku miejscach przyszło do strzelaniny; było kilku poległych rannych. Przywódcy niezależnych ofiarowali się pośredniczyć w układach pomiędzy rządem a spartakusami. Jednakże mimo rozpoczęcia układów, spartakusi szaleli w dalszym ciągu, usiłując

zdołać ministerstwo wojny, dyrekcje kolejowa i składy prowiantów.

Układy zostały zerwane, albowiem rząd nie chciał ich rozpocząć, dopóki spartakusi nie opuścili wszystkich gmachów, które byli zajęli. W poniedziałek rano znowu próbowano układów i znowu daremnie.

W godzinach przedpołudniowych rozwinęła się olbrzymia demonstracja za rządem. Na placu poczdamskim zatrzymali niezależni socjaliści wozy tramwajowe i z dachów ich przemawiali do tłumów. Mówców jednak zagłuszały okrzyki tłumów na sławę rządu obecnego.

„Berliner Zeit a. Mittag“ dowiadyuje się, że spartakusy obsadzili dworzec Śląski, obstawili go strażami i karabinami maszynowymi; gotując się widocznie do walki.

Gmach dyrekcji kolejowej i komendantury w Schönebergu odebrały w poniedziałek przed południem wojska republiki. Spartakusi mieli 7-ju poległych, żołnierze republiki, dwóch.

„Frankfurter Ztg.“ donosi z Berlina pod dniem 7-go stycznia o 10-ej przed południem: Przed gmachem rządu zbierają się znowu wielkie tłumy; słychać tam już terkotanie kulomiotów. Do ostrej walki przyszło wczoraj koło koszar pionierskich; było 15-u zabitych.

„Tägliche Rundschau“ donosi, że w Szpandawie spartakusy nie mieli powodzenia, gazeta „Freiheit“ twierdzi jednak przeciwnie.

„Leipziger Neueste Nachr.“ piszą, że nieprawda jest, jakoby w Berlinie ogłoszono stan oblężenia. Drukarnia państwowa dostała się w ręce spartakusów, którzy zarekwirowali tam wszystkie zapasy gotowych banknotów.

„Telegraphen-Express-Comp.“ dowiadyuje się, że pertraktacje pomiędzy socjalistami rządowymi, a niezależnymi i spartakusami ostatecznie w poniedziałek wieczór się rozbiły. W kołach dobrze poinformowanych utrzymują, że spór rozstrzygnięty zostanie siłą broni. Rząd udzielił już ministrowi Noskemu pełnomocnictwa i oddał mu władzę zupełną nad wojskami rządu. Na jego dyspozycje-militarne nie będą mieli wpływu ani Ebert ani Scheidemann. Noske usiłuje z całą energią wzmocnić gotowość wojenną wojsk rządowych i zarządził już różne przygotowania do oczekiwanej walki. Zdaje się, że dwie dywizje wojska, stojącego w przedmieściu Dahlem, wyruszyły już do Berlina.

W środę przez cały dzień toczyły się w Berlinie zacięte walki uliczne, zwłaszcza o biuro telegraficzne Wolffa. W środku miasta zdają się wojska rządowe być górą, we wschodniej części i na wyłotach miasta spartakusi. „Germania“ dowiadyuje się, iż 1000 rosyjskich bolszewików przybyło do Berlina, gdzie ich przybrano w mundury niemieckie.

„Podziemna“ gazeta.

Najwięcej kłopotu robił wladzom niemieckim w zajętej Belgii „podziemny“ dziennik „Libre Belgique“ (Wolna Belgia), kolporterowany na niezwykłą szeroką skalę i czytany przez wszystkie warstwy ludności belgijskiej. Wszelkie wysiłki rządu policyjnych pozostawały bez skutku: redaktorów i drukarni nigdy nie zdołano wykryć.

Teraz dopiero wyjaśniła się — jak donosi paryski „Journal“ w telegramie z Brukseli — tak pilnie i umiejętnie strzeżona tajemnica. Dziennik ten wydawali dwaj bracia Jourdin, którzy przed wybuchem wojny byli usposobieni przyjaźnie dla Niemiec i należeli do nielicznych przeciwników budowy silnej armii belgijskiej, twierdząc, iż traktaty neutralności w zupełności poręczają bezpieczeństwo państwa belgijskiego.

Pogwałcenie Belgii przez Niemcy było dla nich smutnym zbudzeniem ze złudzeń. Za niem przyszły wyrzuty sumienia i pragnienie powetowania dawniejszej działalności, niezgodnej — jak się okazało — z dobrem kraju. Dla naprawy błędu, przystąpili do wydawania „podziemnego“ pisma, w którym wzywali do nięgiętości wobec najeźdźców i hartu ducha. Ich zasługą było w niemalej mierze twarde stanowisko Belgów wobec władz okupacyjnych. Atoli tragiczny los nie pozwolił braciom Jourdin dożyć dnia wyzwolenia, którego zapowiedzią krzepili ducha swych współobywateli w ponure dni niewoli i udręki; zmarli bowiem na kilka dni przed podpisaniem traktatu o zawieszeniu broni, który oswobodził Belgię, od najazdu wojsk pruskich.

Rozpowszechnianiem dziennika na oku acy niemieckiej zajmowała się cała rzesza patryotów zarówno męczyzn jak i kobiet. Niemala rolę odgrywali również przekupieni żołnierze niemieccy, nawet z otoczenia gubernatorów: Bisinga i Falkenhausena. Oni to kładli codziennie numery „Libre Belgique“ na biurkach gubernatorów i wyższych urzędników okupacyjnych, doprowadzając swych „panów“ do wściekłości, że coś podobnego jest możliwe w państwie „ładu i porządku“.

Zdziczenie młodzieży.

Wojna uczyniła straszne spustosze ia wśród młodzieży na ogół, a niemniej także wśród polskiej. Prawiono dzieciom niestannie o tem, jak to pięknie jest mordować nieprzyjaciół, wychwalano bombardowanie bezbronnej ludności, niszczenie cudzego mienia itd. — a następstwem jest podkopanie zasad moralności i wiary świętej w umysłach i sercach dziatwy i dorastającej młodzieży. Brak ojców, których wzięto na wojnę, zajęcie matek zarabiających ciężko na życie, sprawiło, że dziatwa wychowywała się na ulicy. Ta ulica zaś nie znała nic więcej ponad uwielbianie brutalnej potęgi, tryumfalne pochody, pobrzękiwanie szablą i rozpasanie przekraczające wszelką miarę.

Szkola zaś, która mogła jeszcze bronić umysły młodociane przed zatruciem, wysługiwała się staremu systemowi pruskiemu i więcej dbała o zaszczepienie w serca i mózgi uwielbienia dla potęgi pruskiej niż o religijne wychowanie. Jedynie jeszcze nasi zacni księża ratowali dziatwę naszą od ostatecznego upadku moralnego, ale na wszystko siły ich nie starczyły.

Wzrosła więc młodzież nasza w warunkach nad wszelki wyraz przykrych i niebezpiecznych. Tem niebezpieczniejszych, że idą prądy, które zawróciły mogą głowy i zatruc serca, o ile są ugruntowane w przywiązaniu do wiary świętej i Ojczyzny naszej.

Dla tego świętym jest obowiązkiem rodziców i wychowawców baczyć pilnie, aby dzieci ich nie poszły na bezdroża i nie uległy pokusom, które zewsząd na nie cychają. Rodzice polscy, dajcie dzieciom do ręki dobrą książkę polską, nakażcie im, aby ją czytały, dopóki nie zrozumieją jej treści. Jeżeli zaś czytać nie umieją, dajcie im elementarz polski i przypilnujcie, aby się uczyły. Potem katechizm po polsku znać muszą, żeby najważniejsze prawdy wiary św. nie były im obce.

Każde dziecko polskie wiedzieć musi, że pierwszym obowiązkiem Polaka i Polki jest kochać Kościół i Ojczyznę.

Biada wam, rodzice i wychowawcy, którzy tego obowiązku nie dopilnujecie, bo z dzieci waszych będą bolszewicy i przed Bogiem za to odpowiadać będziecie.

Przeciwko kłamliwym wieściom

Biuro Wolffa donosi z Poznania: Polska i żydowska Rada Ludowa zwracają się w odezwach przeciwko tendencyjnym doniesieniom prasy niemieckiej, zwłaszcza berlińskiej, o ostatnich wypadkach w Poznaniu, jakoby bóżnica ostrzeliwaną była podczas nabożeństwa i że Polacy urządzili pogromy żydów. Kłamstwa te obliczone są na to, aby przedstawić Polaków w świetle narodu niekulturalnego i zdolne są wywołać wzburzenie przeciw żydowskiej ludności a nieufność przeciw Polakom. W odezwie polskiej Rady Ludowej stwierdza się ponownie, że Polacy, jak w przeszłości, tak i nadal zapewniają żydom pełne równouprawnienie, jak również innym narodowościowym mniejszościom. Odezwa wzywa w końcu Polaków, aby unikali wszystkiego, coby nieprzyjacielowi mogło dać powód do kucia broni przeciwko im samym.

Anarchia w Berlinie a koalicja.

(wtb.) General Nudant, przewodniczący koalicyjnej komisji rozejmowej w Spa, oświadczył podobno przedstawicielom Niemiec, że o przedłużeniu rozejmu poza 17. stycznia nie może być mowy, jeżeli w Berlinie nastąpi rząd Liebknechta-Ledeboura. W Berlinie krąży już pogłoski, jakoby koalicja miała zamiar zaprowadzić w Berlinie porządek, co się zresztą w ostatnich dniach słyszało nieraz na ulicach i w tramwajach, wypowiedane jako życzenie, z tem uzasadnieniem, że tak dalej iść nie może i że nawet w interesie ojczyzny należałoby w tym celu nieprzyjaciół zaważać. Ludzie, którzy podobne życzenia wypowiedają, nie zdecydowali się tylko jeszcze, czy zaważać Anglików, czy Amerykanów. O Francuzach nie chcą ani słuchać, i to z powodu ich postępowania w Alzacji, oraz winnych przez nich zajętych terytoriach.

We wtorek opowiadano sobie w Berlinie, że w Kolonii stoją już bataliony amerykańskie, gotowe do wymarszu na Berlin. Inni mówili, że podobno strzelcy francuscy jadą w 500 samochodach szybko ku Berlinowi.

Gazety berlińskie pod kontrolą.

Wszystkie gazety berlińskie stoją obecnie pod kontrolą spartakusowców. Podczas gdy pisma Scherla, Mossego, Ullsteina wcale jeszcze nie wychodzą, inne organy nie doznają w wychodzeniu żadnej przesady. Kilka z nich stoi pod ścisłą kontrolą, o zaburzeniach berlińskich nie wolno im nic pisać. To też wiadomości o wypadkach w Berlinie są bardzo szczupłe, nieraz wprost spreczne.

Podstawy konferencji pokojowej.

Poincaré oświadczył wobec przedstawicieli „United Press“, iż Francja i Stany Zjednoczone utworzyły silne podstawy dla konferencji pokojowej. Pogłoski o poważnych różnicach zdań wśród aliantów pochodzą z niemieckiej strony. Niemcy burzyli we Francji wszystko systematycznie i wiele wartości wysłali do Niemiec. Niemcy muszą nie tylko zapłacić, ale również przy odbudowie współpracować.

Zywność dla państw centralnych.

Havas donosi z Nowego Jorku: 8 transportowców z żywnością dla państw centralnych opuściło 7 stycznia port nowojorski, 4 parowce 3. stycznia Hoboken.

Wykroczenia żołnierskie w Sztutgardzie.

Jak biuro Wokfa dołączy ze Sztutgardu, odbyło się w sobotę rano zebranie żołnierzy, poczem tłum udał się przed gmach ministerstwa wojny, do którego wtargnął. Rozbito wszystkie szafy, z których skradziono modele karabinów, oficerom pozrywano naramienniki z mundurów. Wobec wykroczeń była rada żołnierska i robotnicza bezsilna.

Zawieszona czynność niemieckiego urzędu spraw zagranicznych.

Sekretarz stanu Rantzau doniósł radzie ministrów, że wobec ciągłych niepokojów w Berlinie zawiesi tymczasowo czynność urzędu dla spraw zagranicznych. Prace w urzędzie tym będą podjęte, skoro w Berlinie zapadnie ład i spokój.

Wspólna robota bolszewików rosyjskich i niemieckich.

Według doniesień gazet angielskich, sowiec petersburski wyraził nadzieję, że zwycięstwo bolszewizmu w Niemczech nastąpi najpóźniej w marcu. Rosyjscy bolszewicy oddają cały majątek narodowy Rosji niemieckim komunistom do nieograniczonego rozporządzenia.

Bez względu na walkę z bolszewizmem nad Renem.

Władze francuskie w Strasburgu aresztowały i osadziły w więzieniu fortu Tann pod Strasburgiem 12 niemieckich agitatorów, należących do socjalistów niezawisłych. W innych fortach pomieszczone nieznaną bliżej liczbę innych działaczy z grupy Spartakusa, pomiędzy nimi posła parlamentarnego, Böhle.

Z powodu tego przedstawiciel niemiecki na konferencji rozejmowej w Spa zgłosił protest. Krok ten pozostał bez skutku wobec stwierdzonej winy aresztowanych, jako niebezpiecznych dla spokoju publicznego.

Liebknecht jest pewny zwycięstwa.

Londyńska „Daily Mail” donosi, że Liebknecht zapowiedział już swym przyjaciołom w Rosji, iż bolszewizm w Niemczech wkrótce zwycięży. Toż samo pismo donosi także, że w Niemczech znajduje się obecnie 14 przedstawicieli rosyjskiego rządu sowieckiego w celu popierania ruchu Liebknechta.

Głód w Wiedniu.

W Wiedniu panuje wielki brak żywności. Według urzędowych zestawień, umiera 400 do 500 ludzi dziennie wskutek chorób i głodu.

Bolszewicy litewscy przeciwko swym towarzyszom niemieckim.

Władze berlińskie otrzymały protest tymczasowego rządu sowieckiego w Wilnie, z powodu faktów bezprzekładnej grabieży, jakiej dopuszczają się watahy niemieckie opuszczające Litwę i Białoruś. Protest podnosi, że w imię pełnego wyniszczenia kraju w ciągu trzech lat tyranii cesarskich władz niemieckich, także obecnie rzekomo ludowo-robotnicze władze pruskie zabierają w odwrocie wszystko, cokolwiek przedstawia jakakolwiek wartość, pozostawiając ze sobą pustynię. Sowiet wileński zapowiada najostrejsze represje, przedewszystkiem zaś ogłasza strajk generalny wszystkich pracowników z powodu aresztowania w Wilnie przez Niemców 40 osób ze służby kolejowej. Powyższy protest rządu bolszewickiego, który sam jest wybitnie zbójckim, charakteryzuje chyba dosyć dosadnie metody niemieckie.

Spartakusi w Szwecji.

W Szwecji próbowali niezawisli socjaliści przy pomocy sprowadzonych z Berlina marynarzy urządzić zamach. Marynarze, po daremnej próbie zajęcia zamku i koszar, opanowali zbrojownie, dworzec kolejowy i pocztę, poczem przerywali całą komunikację. Rząd ogłosił za bezprawny, radzie żołnierskiej zarzucił przekupstwo i chcieli uwiezić wybitniejsze osoby wśród obywatelstwa. Około godz. 10 rano przybyła artyleria z armatami i załoga z karabinami maszynowymi. Marynarze zabarykadowali się w zbrojowni, lecz zostali pokonani i uwiezieni. Ruch komunikacyjny znowu przywrócono.

Wilson u Papieża.

W sobotę po południu złożył prezydent Wilson wizytę Ojcu św. Gdy automobil wjeżdżał do Watykanu, prezentowała gwardia szwajcarska broń. Na pierwszym pietrze przyjął prezydenta marszałek dworu monsignor Tacci, poczem przeprowadzono go do pokoju Papieża. Rozmowa z Ojcem św. trwała się w bibliotece i trwała ćwierć godziny. Następnie kontrował Wilson z sekretarzem stanu, kard. Gasparriem, poczem kardynał doręczył prezydentowi dwa egzemplarze nowego prawa kanonicznego. Przy odjeździe Wilsona grała muzyka hymna amerykańskiego.

Powrót Wilsona do Paryża.

Prezydent Wilson powrócił z żoną i córką we wtorek po południu z Włoch do Paryża.

Zniesienie podziału żywności w Anglii.

Havas donosi z Londynu, iż angielski kontroler żywnościowy ogłosił urzędowo zniesienie racjonowania żywności w Anglii.

Ojciec św. za jeńcami.

Ojciec św. wysłał 2. stycznia ponowną prośbę do aliantów o przyspieszenie powrotu jeńców wojennych. Jest nadzieja, iż alianty przyjmą przychylnie prośbę Ojca św., który swym wstawiennictwem uzyskał już wiele ulg dla nieszczęśliwych jeńców.

Pomoc amerykańska.

Prezydent Wilson stawia w senacie wniosek o wyznaczenie 100 milionów dolarów, celem zapobieżenia klęsce głodowej w Europie. Suma ta posłużyć ma przedewszystkiem do sprowadzenia żywności dla okolic zachodniej Rosji, Polski i Austro-Węgier.

Kłeska bolszewików.

Biuro Wolffa donosi z Omska: Armia syberyjska wzięta podczas posigu za uchodzącymi bolszewikami 31 000 jeńców oraz ogromną ilość materiału wojennego. Trzecia armia bolszewicka została starta, nie istnieje więcej.

Zgon Roosevelta.

Z Nowego Jorku nadchodzi krótki telegram z doniesieniem, iż były prezydent Stanów Zjednoczonych Roosevelt zmarł w sobotę wskutek reumatyzmu. Co był za rodzaj choroby, telegram nie podaje.

ODEZWA.

Wszystkim Powiatowym Komitetom Wyborczym na Polskim Śląsku w dotychczasowych granicach runiętego państwa niemieckiego dajemy do wiadomości:

Na mocy uchwały naszej władzy politycznej — Naczelnej Rady Ludowej — i najwyższej władzy wyborczej — Centralnego Komitetu Wyborczego — wyszedł rozkaz zupełnego wstrzymania się od wszelkich czynności wyborczych do konstituanty niemieckiej w Berlinie.

Wobec tego wzywamy Szan. komitety wyborcze, ażeby na urządzanych wiecach i przy każdej sposobności głoszone ludowi polskiemu, że na wybory w niedzielę, dnia 19-go stycznia 1919 do konstituanty niemieckiej w Berlinie iść nie potrzebuje i iść nie powinien, tłumacząc zarazem, że to nie nasza sprawa, tylko sprawa niemiecka, a nasz lud polski nic nie obchodzi ani klęska Niemiec, ani ruina państwa niemieckiego ani bankructwo interesów niemieckich.

A zatem żadnemu Polakowi i żadnej Polce nie wolno przyjmować urzędów w komisjach wyborczych. Żadnemu Polakowi i żadnej Polce nie wolno występować się swym głosem sprawom i stronnictwom niemieckim.

Polski Komitet Wyborczy Prown. dla Śląska.
M. Wolski, J. Dreyza, P. Orlicki,
prezes, sekretarz, skarbnik.

Wiec polityczny

odbędzie się w niedzielę, dnia 12-go stycznia b. r. o godz. 3 po nieszporach w Mozurowie.
O liczny udział uprasza
Zwołujący.

Na niedzielę I-szą po Trzech Królach.

EWANGELIA

u św. Łukasza rozdział II, wiersz 42—52.

Ody Jezus był w dwunastu latach, rodzice Jego wstąpili do Jeruzalem wedle zwyczaju dnia świętego. A skończywszy dni gdy się wracali, zostało dziecie Jezus w Jeruzalem, a nie obaczyli Rodzice Jego. A mając, że On był w towarzystwie, uszli dzieć drogi i szukali Go między krewnymi i znajomymi. A nie znalazłszy, wrócili do Jeruzalem, szukając Go. I stało się, po trzech dniach znaleźli Go w kościele siedzącego w pośrodku doktorów a On ich słuchał i pytał ich. A zdumiewali się wszyscy, którzy Go słuchali, rozumowi i odpowiedziom Jego. A ujrawszy, zdziwili się. I rzekła do Niego Matka Jego: Synu, cóż nam tak uczynił? Oto ojciec Twój i ja załośli szukaliśmy Cię. I rzekł do nich: Cóż jest, żeście Mnie szukali? Nie wiedzieliście, iż w tych rzeczach, które są Ojca Mego, potrzeba żebym był? A oni nie zrozumieli słowa, które im mówił. I zstąpił z nimi i przyszedł do Nazaret, a był im poddany. A Matka Jego wszystkie te słowa zachowała w sercu Swojem. A Jezus się pomnażał w mądrości i w łasce Boga i u ludzi.

NAUKA.

Prawo Mojżesz nakazywało każdemu żydowi odprawiać na Wiekanoć pielgrzymkę do Jeruzolimy. Lubiło prawo to niewiast nie obowiązywało, Najświętsza Panna uczyniła to dobrowolnie i z pobożności. Pan

Z bliska i z daleka.

— Wznowienie strajku na Górnym Śląsku. Biuro Wolffa donosi, iż na Górnym Śląsku grozi nowy strajk górników. Na kopalni Heintza brakło we wtorek po południu 600 ludzi, w środę rano 700 ludzi do pracy. Kopalnie inspekcji królewskohuckiej pracują bez urzędników. Tak samo i kopalnia Preussen. Na Radzionkowskiej kopalni cała praca spoczywa. Biuro Wolffa zaznacza przytem iż powodem nowego strajku są widocznie polska i spartakusowa agitacja. Robotnicy żądają: Otwarcia polskiej granicy. Usunięcie wszelkiej wojskowej opieki. Uznanie rządu Liebknechta. Strajk generalny aż do usunięcia rządów Scheidemanna-Eberta. — Dość wskazać na powyższe powody, aby nabyć przekonania, że Polacy nie mają ze strajkiem nic wspólnego, chociaż tak twierdzi biuro Wolffa. — Lecz może też Polacy są przyczyną zaburzeń w Berlinie?... O jedno kłamstwo więcej, przecież nie chodzi, a przecież nie łatwiejszego, jak zwalać winę na Polaków.

— Haniebnie okłamują nasz lud jacyś ludzie nieznan! Rozszerzają bardzo wiele odezwo bez podpisu. A dlaczego się nikt pod temi odezwaniami nie podpisał? Oto dlatego, że te odezwy zawierają same cygaństwa i kłamstwa szkaradne, więc się sami wstydzą tych łgarstw. — Jedna z tych odezwo pyta: »Co z Niemców mamy?« I tak odpowiada: »Wolność wiary, wolność języka, zgoda między Niemcami a nami.« — Czy to prawda? Czy »kulturkampf«, który trwał całe lata, a który się może łatwo powtórzyć, był objawem wolności wiary? Czy wypędzanie kapelanów naszych na plaski brandenburskie świadczy o wolności wiary? Czy gazety katolickie wciąż się nie skarżą na brak równouprawnienia dla katolików? Czy rządy socjalistyczne gwarantują wolność wiary? — A ta wolność języka naszego, gdzie ona jest? Ze szkół go kijem srogo wypędzono! Na zebraniach go szkanowano i nawet chciano go całkiem zakazać! Z urzędów wszystkich i sądów język polski dawno usunięto! Nawet z kościołów naszych rugują go coraz bardziej. — I nacóż te cygaństwa odezwaniami rozszerzać? Czy to uważa się ludność naszą za tak głupią, że ona to uwierzy? — Prawda, lud nasz we wielu okolicach tak jest zahakany i ciemny, że będą może jednostki, które nawet w takie jawne szyderstwa uwierza!!! — Dalej powiada tasame odezwa, że w Polsce są »liche dochody z rolnictwa, rola jest nieurodzajna, jest nieświadomość używania gnoju sztucznego, rola jest nieplodna« itd. Te także cygaństwa i łgarstwo. Bo jest prawda, że we wieku XVI i XVII Polska była nazywana powszechnie »spichlerzem Europy«; Polska wysyłała wielkie masy swojego zboża do Szwecji, Anglii, Holandii, Flandryi, Hiszpanii, Portugalii i Włoch. Urodzajność ziemi, wielki nadmiar pszenicy i żyta, to było głównym źródłem bogactw dawnej Polski. A teraz jacyś kłamcy pragną wzmóc naszemu ludowi, że w Polsce jest rola nieurodzajna! Polska na długie czasy, choćby liczba ludności znacznie wzrosła, nie będzie potrzebowała ani ziarnka zboża ze zagranicy; będzie mieć wielką obfitość własnej pszenicy i własnego żyta. Niemcy są tymczasem zależne od zagranicy; bez zagranicy w Niemczech jest głód, co okazała teraźniejsza wojna. — Takie to cygaństwa odezwa ta, pisana marną polszczyzną, rozsiewa po Śląsku. Ludzie nasi niech takie cygańskie odezwy do pieca wrzucają! Tam jest ich miejsce.

Jezus jako dwunastoletnie pachoł wybrał się z rodzicami w drogę. Chrystus Pan został w Jeruzolimy, gdyż chciał woleć Ojca świętego i całkowicie wypełnić lubo wiedział, że przez to, iż pozostanie w świątyni, za smuci rodziców. W tem mieści się dla nas nauka, że głównym naszym staraniem winno być służyc Bogu; gdyż sam Zbawiciel powiedział później: kto więcej matkę i ojca miłuje, aniżeli Mnie, ten Mnie nie godzien. Józef i Maryja stracili Pana Jezusa z oczu, gdyż mniemali, że jest między krewnymi i znajomymi. Przy świątyniach były dziedzińce z budynkami, w których uczono prawa Bożego i czytano księgi proroków. Cniwi nauki zbierali się w tych szkołach i starali się oświecić w sprawach wiary. I Pan Jezus stawił się na takie zgromadzenie i stał między uczonymi. Tymczasem Józef i Maryja dreszczem przejmowała myśl utraty świętego dziecka i obawa, czy nie grozi mu jakie niebezpieczeństwo ze strony nieprzyjaciół. Zdziwili się przeto rodzice, gdy chłopczyk skromnego i pokornego ujrzeni zasiadającego między uczonymi. Na łagodny wyrzut Najśw. Panny, iż ją zaniepokoili, odpowiada Pan Jezus, iż postąpił według woli Ojca niebieskiego, czem przypominał rodzicom, że jest Synem Bożym, i zwrócił uwagę obecnych żydów, na tajemnicę znaną Marii i Józefowi, ale ukryta przed żydami. Maryja nie rozumiała wprowadzić słów Zbawiciela: iż potrzeba, aby był w tych rzeczach, które są Ojca. Dopiero późniejszy żywot, męka i śmierć okazały Jej, że jedynym Jej Synem zadaniem jest wykonanie wyroku przedwiecznego Ojca, t. j. zbawienie świata.

